

Technische Raadvragen Begroting 2025

Datum: 4 november 2024
Dossiernr.: 2024-005235

VVD - vraag 1

Bladzijde 7 - Er worden een aantal projecten genoemd die al lang(er) lopen. Bij uitvoering van die projecten zal financiële ruimte gevonden moeten worden. Wat is het effect van deze projecten op de begroting wanneer deze aan het begin van de begroting geactualiseerd zouden worden?

Antwoord:

Als deze projecten op geld gezet kunnen worden dan zouden deze incidenteel of structureel effect op het begrotingssaldo kunnen hebben. Maar ook zou dekking gevonden kunnen worden uit bestemmingsreserves en/of externe middelen.

VVD - vraag 2

Bladzijde 11 – Waarom wordt bij het Ontwikkelperspectief de Omgevingsvisie niet meegenomen?

Antwoord:

Het Ontwikkelperspectief legt de focus op de unieke en onderscheidende ontwikkelopgaven van de gemeente Waadhoeke. Daarin zit het verschil. Wel hebben de twee opgaven raakvlakken omdat ze beide over een lange termijn perspectief gaan. Er is daarom afstemming op gekozen thema's en op inhoud.

VVD- vraag 3

Bladzijde 21 – Herwaardering rondweg Franeker. Er wordt een project gestart. Wat is het tijdspad van dit project?

Antwoord:

Met dit project wordt in 2025 gestart. Een exacte tijdsplanning is in dit stadium niet te geven.

VVD - vraag 4

Bladzijde 22 – Verbeteren van de bereikbaarheid van landbouwverkeer. Met welke landbouworganisaties is er hierover overleg? Welke zijn de resultaten van dit overleg?

Antwoord:

Dit gebeurt vooral op projectbasis. Bij bijvoorbeeld het verkeersonderzoek Berltsum wordt LTO betrokken.

VVD - vraag 5

Bladzijde 24 – De energietransitie betreft de klimaatdoelen in de energiesector. Waarom wordt dan hier alleen de landbouw genoemd?

Antwoord:

Er worden in algemene bewoordingen een aantal ontwikkelingen genoemd. De zin daaraan voorafgaand heeft het over 'bedrijven' in het algemeen. Daarna worden met het oog op het belang van de landbouw in de gemeente Waadhoeke specifieke uitdagingen voor de landbouwsector benoemd.

VVD - vraag 6

Bladzijde 25 en 80 – Wat is de stand van zaken betreffende de plannen van de koper van voormalig Hartman? De verkoop van Waddenglas als tuinbouwgebied is stopgezet. Is er wel vraag naar tuinbouwgronden geweest bij de gemeente?

Antwoord:

Begin 2024 is er (ambtelijk en bestuurlijk) overleg geweest over de ambities/ideeën van de nieuwe eigenaar. De ideeën waren toen nog zeer abstract en divers. Recent is geïnformeerd naar de huidige stand van zaken.

De eigenaar heeft een groot gedeelte van het complex verhuurd aan een zaadteeltbedrijf, een ander gedeelte staat nog te huur. Daarnaast heeft de eigenaar het idee om nieuw concept voor glastuinbouw (vertical farming) te ontwikkelen in combinatie met zonne-energie.

Er is wel belangstelling, maar dan vooral van marktpartijen die willen participeren in het energielandschap. Tuinders hebben geen belangstelling ook omdat er geen elektra-aansluiting (netcongestie) beschikbaar is.

VVD - vraag 7

Bladzijde 24 – wat is de stand van zaken betreffende de deelname van de jeugd van 12 tot 16 jaar aan het project cultuur en sport, het benutten van de voucher?

Antwoord:

De voortgang van de Pilot Sport en Cultuur verloopt volgens de beoogde fasering (verwijzing naar bijlage 4 van het raadsvoorstel).

In het raadsvoorstel staat beschreven dat u tweemaal per jaar een terugkoppeling ontvangt over de voortgang (januari en september 2025).

VVD - vraag 8

Bladzijde 29 – Programma 5 Onderwijs. Waadhoeke bestaat nu 6 jaar. In die 6 jaar zijn een aantal scholen gesloten bijvoorbeeld door fusie van scholen, sluiting van scholen. Kunt u aangeven wat de stand van zaken is betreffende de “lege scholen”? Bijvoorbeeld wat is de herbestemming van de lege scholen, hoeveel staan er echt leeg etc.

Antwoord:

Via leegstandsbeheer (tijdelijke bewoning) wordt leegstand voorkomen in de periode dat gezocht wordt naar een passende invulling van het pand of de locatie. De herbestemming varieert en komt in goed overleg met het dorp tot stand. Voorbeelden zijn ‘De Opstap’ in Sint Jacobiparochie, sloop en woningbouw in Boksum en verbouw naar wonen in Spannum.

Op dit moment staan schoolgebouwen leeg in Nij Altoenae, Oosterbierum, Sexbierum (gebruikt dorpsbelang nu nog), Dongjum en Minnertsga.

VVD - vraag 9

Bladzijde 40 – Wat zijn de kosten en plannen m.b.t. project Arcadia?

Antwoord:

We verwachten in 2024 nog met een voorstel inclusief kostenuitzet te komen. Huidige kostenprognose is € 200.000.

VVD - vraag 10

Bladzijde 40 – Wanneer is er meer bekend over “een mogelijk nieuw Provinciaal fonds voor boerenlandpaden”? Wat zijn de thema’s waarover u meedenkt?

Antwoord: Antwoord wordt z.s.m. nagezonden.

VVD - vraag 11

Bladzijde 43 / 44 – “Eind 2024 is dit plan ingediend bij het ministerie”. Is dit plan nu al ingediend? Wat is de inhoud van dit programma? Wanneer wordt het antwoord in deze verwacht van het ministerie?

Antwoord:

Het ministerie heeft onlangs besloten de middelen voor deze ontwikkeling via de decentralisatie-uitkering te verdelen en niet meer via een SPUK (specifieke uitkering). De grootste gemeente in het samenwerkingsverband (in dit geval Súdwest-Fryslân als grootste gemeente in de GR Fryslân-West) ontvangt de middelen. Daarmee is de eis om een plan in te dienen komen te vervallen. Gemeenten hebben nog geen bericht over de hoogte van het te ontvangen budget.

VVD - vraag 12

Bladzijde 58 – Onderzoek doen naar en monitoren van de vitaliteit van de landbouwbodem (inclusief bodemonderzoek). Welke onderzoeksinstelling voert dit onderzoek uit, wat is het tijdpad en wat zijn de kosten?

Antwoord:

Op een aantal percelen van deelnemende agrariërs in de gemeente Waadhoeke worden grondmonsters en microbiologische biomassa analyses uitgevoerd door een daartoe binnen de agrosector erkend en gespecialiseerd onderzoeksinstelling/laboratorium (Bioclear Earth / Eurofins Agro). De metingen zijn een momentopname, die beschouwd kunnen worden als een soort nulmeting van de aanwezige microbiologische massa (soort vingerafdruk van de bodem). De kosten daarvan bedragen € 138,50 per monster. Aan de hand van de resultaten wordt in samenspraak met deelnemende agrariërs die zijn aangesloten bij Agrarische Jongeren Friesland het vervolg bepaald en de wijze van monitoring de komende jaren. Dat overleg staat inmiddels gepland in het vierde kwartaal van 2024. Vanwege het zeer specialistische onderwerp wordt de gemeente daarbij ondersteund door wetenschappers van een extern adviesbureau die gespecialiseerd zijn in bodemgezondheid en bodemmicrobiologie.

VVD - vraag 13

Bladzijde 62 en 153 – Het plan van Fûgelwacht Franeke. Komt hierover t.z.t. een raadsvoorstel? Kunt u inhoudelijk iets zeggen over het plan van de Fûgelwacht?

Antwoord:

Wanneer het bedrag via de begroting beschikbaar wordt gesteld kan het college een aanvraag van de Fûgelwacht via een subsidiebeschikking afdoen. Naast de algemene doelstelling zoals ook opgenomen in de kadernota wordt meer concreet ingezet op:

- het realiseren van plasdrassen met pompen;
- faciliteren van kruidenrijke mengsels en bijenhoeven ter verbetering van de gehele biodiversiteit;
- een drone, wildcamera's en nestbeschermingsmiddelen voor de nazorg;
- educatie;
- facilitering vogelnestkasten en ringgroepen.

VVD - vraag 14

Bladzijde 64 – de landbouwadviseur – De huidige landbouwadviseur vertrekt per 1 december 2024. Op welke termijn verwacht u dat de nieuwe landbouwadviseur met zijn werk zal starten? Hoe wordt in de tussentijd het werk op dit gebied opgepakt?

Antwoord:

Een inschatting maken van hoe snel een vacature ingevuld gaat worden is in de huidige markt lastig. De spoedeisende werkzaamheden zullen daar waar mogelijk onder andere medewerkers worden verdeeld.

VVD - vraag 15

Bladzijde 82 – Project Alvestêdenwyk. Er is een extern deskundige ingeschakeld betreffende de fases 3 en 4. Wat is de stand van zaken betreffende de besprekingen? Wanneer wordt de oplossing van deze casus verwacht?

Antwoord:

De besprekingen bevinden zich in een afrondende fase. Uiterlijk begin 2025 zal de raad hierover nader worden geïnformeerd.

VVD - vraag 16

Bladzijde 149 - Het contract met Optisport is per 1 januari 2025 opgezegd. Waarom zijn er nog wel kosten opgenomen?

Antwoord:

De budgetten in de begroting worden ingezet voor de exploitatie van sportcentrum De Trije in 2025. Op het moment van het opstellen van de begroting was de exploitatievorm nog niet bekend; inmiddels is dit wel het geval. U bent hierover onlangs per memo geïnformeerd.

CU - vraag 1

Er komen in 2025 300 Oekraïense ontheemden in Franeker. Hieronder ongetwijfeld ook kinderen en die gaan mee doen in het onderwijs. Op welke wijze is er in het beleid en in de financiering rekening gehouden met de groep?

Antwoord:

Deze kinderen zullen het onderwijs volgen op de Toverbal. Als de Toverbal door deze toestroom vol is, dan zullen de kinderen die nog niet geplaatst zijn op de Toverbal volgens het convenant schakelklassen en NT2 onderwijs worden geplaatst op de scholen die de meeste ervaring hebben met NT2 onderwijs.

CU - vraag 2

Valt onderwijs aan vluchtelingen, asielzoekers en ontheemden onder het regulier onderwijs zoals in de onderdelen onder 'wat willen we bereiken' worden genoemd? Hoe kunnen we dat terugzien in de begroting?

Antwoord:

Volgens het verdrag inzake de rechten van het kind is het volgen van primair onderwijs verplicht en moet dit gratis voor iedereen beschikbaar worden gesteld. De ontwikkeling van verschillende vormen van voortgezet onderwijs moet worden aangemoedigd, met inbegrip van algemeen en beroepsonderwijs. Deze vormen moeten voor ieder kind beschikbaar zijn en toegankelijk worden gemaakt. Ook vluchtelingen, asielzoekers en ontheemden vallen onder het regulier onderwijs. Wel is er voor de kinderen die les krijgen op de Toverbal een speciaal NT2 programma.

CU - vraag 3

Waadhoeke heeft een relatief hoog verzuim. Wat betekent dit verzuim als indicator van het beleid? Hoe zien wij deze indicatoren t.o.v. het beleid? Waar is dit in het beleid verwerkt?

Antwoord:

De cijfers moeten nog nader worden geduid. Het verzuim is onderwerp van gesprek met het onderwijs. Afgelopen periode is (en wordt) het Gebiedsteam ingezet op scholen. Ook vanuit scholen is er aandacht voor de cijfers.

CU - vraag 4

Rijk: korting op thuiszitten: wat is de invloed van deze aangekondigde korting op onze begroting?

Antwoord:

Dit gaat om een bezuiniging van de rijksoverheid op de financiële middelen die zij direct verstrekken aan het onderwijs. Dit heeft geen gevolgen voor de begroting van de gemeente.

CU - vraag 5

Het doel van participatie is 'zelf meedoen in de maatschappij'. Hoe kan het beleid worden geschreven richting dit doel? Hoe benoemen we, maken we en sturen we op indicatoren die gerelateerd zijn naar dit resultaat?

Antwoord:

Meedoen in de maatschappij kan op meerdere manieren. In het Sociaal domein ligt de focus op een actief en zelfredzaam sociaal leven en op participatie op de arbeidsmarkt. Dat zijn de kernpunten van de Wmo en de Participatiewet. Vanaf pagina 44 van de Programmabegroting wordt beschreven hoe we dit zo goed mogelijk trachten te doen. Beleidsplannen kennen veelal een evaluatieparagraaf. Ketenpartners leggen verantwoording af over resultaten en waar nodig en realistisch worden binnen de keten afspraken gemaakt over verbetering van resultaten. Resultaten benchmarken we (landelijk systeem) zodat we bijvoorbeeld met betrekking tot het aantal uitkeringsgerechtigde inwoners zien wat de staat van onze gemeente is.

CU - vraag 6

In welke mate wordt zichtbaar of de verleende ondersteuning inderdaad bijdraagt aan de verhoging van de zelfredzaamheid?

Antwoord:

Als het gaat om niet-materiële voorzieningen binnen het Sociaal domein wordt ondersteuning verleend door professionals. Dat is bijna nooit een eenmalige interventie. Professionals monitoren de ontwikkeling van de inwoner. Verder kan een herhaald beroep op ondersteuning een indicator zijn voor het resultaat van de geboden ondersteuning (en bij jeugdhulp: de garantietermijn).

CU - vraag 7

Hoe kunnen trajecten van inwoners die ondersteuning krijgen worden verkort, zodat dit bijdraagt aan een kortere wachtlijst?

Antwoord:

Het beoogde resultaat is het uitgangspunt van een traject, en dat bepaalt dan ook de duur van een traject. Een van de inkoopkaders (Sociaal Domein Fryslân; SDF) is dat een zorgaanbieder zich moet verantwoorden als doelen en resultaten niet gehaald worden. Als gemeente bepalen we of een traject al dan niet verlengd moeten worden.

CU - vraag 8

Er zijn geen indicatoren gericht op uitstroom of de duur van de ondersteuning. Wat doet Waadhoeke op het gebied van de toekomstbestendigheid? Hoe borgen we dat we ondersteuning op lange termijn kunnen blijven bieden?

Antwoord:

In de vastgestelde analyse van de budgetoverschrijding jeugdzorg 2023 (Minder meerkosten Jeugdzorg, raad 11 juli 2024) is onder andere aanbeveling 6 benoemd: "Een onderzoek te doen naar de instroom, uitstroom en doorstroom en op basis van het onderzoek de uitstroom en doorstroom te versnellen." Hier wordt momenteel aan gewerkt. De analyse is opgesteld om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de toekomstbestendigheid van de ondersteuning te borgen.

CU - vraag 9

Hoe gaan wij om met de huisvesting van statushouders nu voor hen de voorrangspositie is vervallen. Dit in relatie tot 'er is een thuis voor iedereen'?

Antwoord:

In het kader van de Prestatie-afspraken met corporaties en huurdersverenigingen blijft de huidige afspraak gehandhaafd tot in ieder geval 2026: corporaties stellen tot 10% van de toe te wijzen huurwoningen beschikbaar voor deze groep inwoners.

CU - vraag 10

Alle raadsfracties ontvangen opmerkingen van inwoners over het niveau van onderhoud aan het groen. Met name het onderhoud van het gras. Wat is het gevolg voor de begroting als we het onderhoudsniveau van groen (o.a. gras) naar een hoger niveau willen tillen?

Antwoord:

Als aangegeven bij de vaststelling van het beheerplan in juli 2023:

Het opwaarderen naar een onderhoudsniveau hoger geeft de volgende procentuele verhogingen voor verhardingen, 'Groen' en 'Civiele Kunstwerken'.

	Normaal(Basis)	Extra (A)	Bijzonder (A++)
Verharding per m2	100%	155%	210%
Groen per m2	100%	150%	225%
Civiele kunstwerken	100%	200%	300%
Beheer Totaal	100%	160%	225%

Op basis CROW kengetallen

Indicatief is het upgraden naar een hoger niveau van beheer ook in totaal aangegeven.

Ter illustratie het totaalbedrag voor onderhoud groen in de begroting bedraagt afgerond € 4.644.000 (basis).

GB - vraag 1

Algemene beschouwingen

Blz. 7: Ontwikkelingen die structurele kosten met zich meebrengen en daardoor van invloed zijn op de begroting, zoals:

- Toekomstbestendigheid theater Koornbeurs in Franeker
- Netwerkcentrum De Opstap in St-Jacobiparochie
- Seewyn Kunsteducatie
- Exploitatie sporthal De Trije in Franeker
- Zwembad
- AMS
- KABAS
- Doorontwikkeling Academie van Franeker
- Verkenning herbestemming Oude Smidse
- Toegankelijkheid Martinitoren.

Graag een inschatting van de jaarlijkse kosten en het jaar wanneer dit ingaat.

Antwoord:

Een aantal van bovengenoemde dossiers is recent nog in de raad behandeld. Andere dossiers zijn nog onderhanden en daarvan zijn de financiële consequenties nog niet bekend. Gelijk aan voorgaande jaren nemen we onbekende financiële factoren niet mee in de Kadernota en Begroting. We worden als gemeente geacht reëel te begroten en dat kan niet zonder goede onderbouwing. Daarbij is elk dossier en zijn financiële vertaling ter besluitvorming aan de raad.

CDA - vraag 1

Pagina 20 - Zijn er aanvragen binnengekomen van huishoudens / bedrijfspanden die niet beschikken over een eigen oprit maar zelf wél een laadvoorziening voor hun auto willen realiseren? (niet perse middels een kabelgoot)

Antwoord:

Er is een klein aantal informatieverzoeken binnengekomen van met name bewoners, maar ook van een bedrijf aan huis, om een laadvoorziening voor hun auto.

CDA - vraag 2

Pagina 144 - taakvelden 7.2 en 7.3 - Lezen wij hier goed dat bij taakveld 7.3 & 7.2 een batig saldo begroot is? Zo ja hoe is deze opgebouwd?

Antwoord:

Wij verwijzen hiervoor graag naar de paragraaf Lokale Heffingen (vanaf pag. 70). Een batig saldo op deze taakvelden betekent niet dat de baten uit heffingen hoger zijn dan de kosten. Immers een deel van de kosten wordt elders verantwoord (bijvoorbeeld overhead, taakveld 0.4). De kostendekkendheid is opgenomen op pagina 73.

CDA - vraag 3

Pagina 4 - Wat zijn de verwachte tarieven voor inwoners en bedrijven door deze dotatie in de komende jaren, en hoe worden deze lasten gecommuniceerd?

Antwoord:

Deze dotatie i.v.m. het op 3 september 2020 door de raad vastgestelde ingroeimodel leidt tot een jaarlijkse gemiddelde stijging van € 5,00 per belastingplichtige. De exacte tarieven worden op de gebruikelijke wijze na vaststelling van de belastingverordeningen gecommuniceerd via de gemeentepagina in het gemeenteblad, de website en de bijsluiter bij de heffingsaanslag. Zie ook het overzicht lokale heffingen (pagina 72 programmabegroting) voor wat betreft het ingroeimodel.

CDA - vraag 4

Pagina 10, 13 - stem van Waadhoeke - Hoe wordt de effectiviteit van dit participatie-instrument geëvalueerd en welke criteria worden gehanteerd voor structurele inzet?

Antwoord:

De effectiviteit wordt gemeten door het aantal ideeën wat is ingediend bij de 2 projecten (pilots) die we met dit instrument hebben uitgevoerd.

We brengen in beeld wat de kosten zijn om dit instrument (applicatie) te beheren en we vragen door middel van een evaluatieformulier de deelnemers naar hun ervaring. Ook kijken we naar de landelijke ervaringen met dit instrument, zoals stem van Groningen.

De criteria die worden gehanteerd voor de mogelijke structurele inzet zijn: kosten, toegankelijkheid applicatie en mogelijkheden om op een eigen website participatie in te richten.

CDA vraag 5

Pagina 4 - waar zien we de stelpost voor loon- en prijscompensatie in de begroting?

Antwoord:

Op pagina 65 wordt aangegeven dat de stelpost voor loon- en prijscompensatie is opgenomen binnen de post onvoorzien met bestemming. Op het niveau van de programmabegroting wordt dit niet gepresenteerd (wel in Uitvoeringsinformatie).

CDA - vraag 6

Pagina 65 - overige posten AD - Graag ontvangen wij een uitsplitsing van de opbouw van de drie genoemde componenten.

Antwoord:

Stand van zaken tot en met de 7e begrotingswijziging 2024 (afgerond in duizendtallen) :

- Onvoorzien eenmalig : € 1.000
- Onvoorzien structureel : € 503.000
- Onvoorzien met bestemming : € 1.744.000

CDA - vraag 7

In de nieuwsbrief van het investeringskader waddengebied, wordt aangegeven dat er grote investeringen moeten plaatsvinden? Worden wij hier ook bij betrokken, zo ja hoe groot is de investering/bijdrage die wij zouden moeten maken?

Antwoord:

Waadhoeke is betrokken bij het investeringskader Waddengebied en ook bij andere ontwikkelingen rond de Waddenkust, zoals het gebiedsproces 1Dyk en het Fries Programma Waddenkust. Daarbij kijken we naar koppelkansen met bestaande projecten en naar nieuwe ontwikkelingen, passend binnen de beleidskaders en budgetten van Waadhoeke.

CDA - vraag 8

Pagina 133 - Waar zijn de overzichten van 2027 en 2028 in de tabel?

Antwoord:

De tweede tabel op dezelfde pagina gaat over 2027 en 2028. Dit is per ongeluk weggefallen. Onze verontschuldiging hiervoor.

CDA - vraag 9

Pagina 146 - Hoe kunnen we nog kapitaallasten (11.054) Kunstgrasvelden Sexbierum toerekenen aan de bestemmingsreserve?

Antwoord:

We rekenen hier niet toe maar onttrekken aan deze bestemmingsreserve om oude kapitaallasten voor de ondergrond van de kunstgrasvelden te dekken.

CDA - vraag 10

Pagina 146 - Geldt de bestemmingsreserve bij vraag 9 ook voor andere kunstgras/sportvelden? Kunnen we een overzicht ontvangen van de toerekening van de verschillende sportvelden van deze bestemmingsreserve

Antwoord:

Nee; alleen de velden waarvoor dit van toepassing is worden hier vermeld. Dit geldt alleen voor oude investeringen.

CDA - vraag 11

Pagina 6 - De verwachting is dat het rijk met op tijd met een passende oplossing komt. Wat is volgens u op tijd en wanneer is het voor u passen?

Antwoord:

Op deze vraag kunnen wij geen antwoord geven. Collectief wordt hier onder andere vanuit de VNG actie op ondernomen.

CDA - vraag 12

Pagina 7 - U schrijft dat we niet ontkomen aan financiële ruimte te maken (wij lezen bezuinigingen). Lezen wij dit correct?

Antwoord:

Nee, niet in absolute zin. Er zijn ook andere oplossingen te bedenken zoals baten verhogen, geen nieuw beleid, nieuw voor oud beleid of om budgetaanvragen en projecten niet te honoreren/uit te voeren.

CDA - vraag 13

Bladzijde 7 - Wanneer verwacht u dat deze keuzes om financieel ruimte te maken dient te maken? (Zie voor context ook vraag 12 - CDA)

Antwoord:

Procesmatig is de eerstvolgende kadernota in 2025 het geijkte moment. Of het nodig of wenselijk is, kunnen we nu nog niet aangeven.

CDA - vraag 14

Bladzijde 9 - Wat gaan we in 2025 merken (hoe groot is ons voordeel) van het rapport elke regio telt obv het hoofdlijnenakkoord en coalitieakkoord (landelijk)

Antwoord:

Het rijk stelt voor om in 2025 een regioplan met uitvoeringsagenda te maken voor regio Noard-Fryslan. Dit bestrijkt een gebied van 7 gemeenten, waaronder de gemeente Waadhoeke. Focus is te investeren in een vitale relatie tussen regio en rijksoverheid én daar waar dat nodig is meer langjarig en structureel samen te werken tussen de regio en het rijk. De voordelen zullen naar verwachting niet meteen in 2025 kwantificeerbaar zijn. Het is een proces van meerdere jaren.

CDA - vraag 15

Bladzijde 10 - Aanhaken bij digitale agenda gemeenten 2028. Vraag: staat dit niet haaks op het huidige beleid waarbij er meer fysieke locaties geopend zijn?

Antwoord:

Het vult elkaar aan. We zijn persoonlijk, dichtbij en maximaal online. Niet iedereen is digitaal vaardig of heeft de middelen om digitale dienstverlening af te kunnen nemen. Iedereen telt mee en daarom is het ook nodig om de fysieke dienstverlening lokaal aan te bieden. We willen zowel de mensen die graag digitaal zaken met de overheid willen doen faciliteren als ook de mensen die dit niet kunnen of willen.

CDA - vraag 16

Bladzijde 12 Ontwikkelperspectief - eerste bullet: vraag: krijgen we deze nog op de bovenregionale/landelijke (strategische) agenda, met alle ontwikkelingen die daar gaande zijn? Neigt het niet naar "trekken aan een dood paard"

Antwoord:

De gemeente Waadhoeke agendeert dit wel. Het borgen van het belang van de buurt als gezonde en sociale leefomgeving is bijvoorbeeld onderdeel van het Ontwikkelperspectief (lijn Fijn Leven), de lobby Regiodeal (pijler kwaliteit van leven) en van de uitwerking Elke Regio Telt.

CDA - vraag 17

Bladzijde 23 - Hier lijkt het dat de lasten voor het programma dalen, klopt dat? 2024 tov 2025

Antwoord:

Ja, dit wordt veroorzaakt door incidentele lasten waartegenover een incidentele onttrekking of beschikking reserve staat (zie zelfde tabel).

CDA - vraag 18

Zijn er geen calamiteiten op programma 3 te verwachten?

Antwoord:

De te verwachten risico's zijn daar waar ze worden voorzien opgenomen in de risicoparagraaf.

CDA - vraag 19

Bladzijde 151 - Hoeveel dekking zit er nog in het "werkbudget" voor 2025?

Antwoord:

In de kadernota is het volgende aangegeven:

De afgelopen jaren lopen we er tegenaan dat het werkbudget van circa € 18.000 bij lange na niet toereikend is. We stellen daarom voor het structurele werkbudget te verhogen naar € 35.000. Jaarlijks hebben we te maken met veel initiatieven en wensen die niet altijd vooraf in te schatten zijn. Vanuit de interne organisatie maar met name vanuit extern. De betaling hiervan vindt plaats vanuit het werkbudget R&T. Door het werkbudget te verhogen zijn we flexibeler en kunnen we sneller invulling geven aan wensen vanuit de omgeving en kunnen we projecten eerder in de versnelling brengen of voorkomen dat ze stagneren.

CDA - vraag 20

Bladzijde 20 - Welke sectoren naast de landbouwsector zullen zich ook moeten aanpassen aan de eisen van duurzaamheid?

Antwoord:

De wettelijke eisen ten aanzien van de energietransitie geldt voor alle sectoren.

CDA - vraag 21

Vraag betreft programma 4 - Waarom is hier expliciet de landbouwsector benoemd?

Antwoord:

Er worden in algemene bewoordingen een aantal ontwikkelingen genoemd. De zin daaraan voorafgaand heeft het over 'bedrijven' in het algemeen. Daarna worden met het oog op het belang van de landbouw in de gemeente Waadhoeke specifieke uitdagingen voor de landbouwsector benoemd.

CDA- vragen 22 en 23 staan niet opgenomen in de vragen lijst; nummering CDA aangehouden.
CDA - Vraag 24

Bladzijde 26 - Wanneer start de pilot green destinations?

Antwoord:

Een eerste bijeenkomst om gemeenten meer over de certificering uit te leggen is inmiddels geweest. We zijn met omliggende gemeenten en de provincie in gesprek over het gezamenlijk doorlopen van het certificeringstraject. Duidelijkheid daarover wordt in de loop van 2025 verwacht.

CDA - Vraag 25

Welke bedrijven/organisaties zijn voor deze pilot aangemerkt? (*Voor de context zie ook vraag 24 - CDA*)

Antwoord:

Een eerste bijeenkomst om gemeenten meer over de certificering uit te leggen is inmiddels geweest. We zijn met omliggende gemeenten en de provincie in gesprek over het gezamenlijk doorlopen van het certificeringstraject. Duidelijkheid daarover wordt in de loop van 2025 verwacht.

CDA - Vraag 26

Bladzijde 27 - Er is een toename van ruim 2 mio aan baten? Welke extra baten zijn dit, naast waarschijnlijk de toeristenbelasting

Antwoord:

Het betreft hier vooral baten (en lasten!) die vanaf 2025 geraamd zijn voor de exploitatie van bedrijventerrein Kie 2 in Franeker.

CDA - Vraag 27

Bladzijde 30 - Wij hebben begrepen dat er pas in augustus/september een besluit valt over de aanpassingen van de bouwtechnische eisen. Heeft u deze informatie ook, of kunt u andere informatie verstrekken

Antwoord:

Op dit moment is het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) bezig met een wetsvoorstel in het kader van een Integraal Huisvestingsplan (IHP). In een eerste advies geeft de Raad van State aan dat het wetsvoorstel nog niet voldoet.

CDA - Vraag 28

Wat betekent dit voor de herziening van het IHP? (*Zie voor de context ook vraag 27 - CDA*)

Antwoord:

Vooruitlopend op het wetsvoorstel IHP (zie ook vraag 27 van het CDA) zullen wij begin 2025 starten met het proces voor de herziening van het IHP.

CDA - Vraag 29

Bladzijde 31 - Wat betekent de incidentele ondersteuning uit NPO-middelen voor de MDT? Is deze ondersteuning tijdelijk? Is de MDT eindig? Zo ja wanneer stopt deze dan en op basis waarvan

Antwoord:

Sinds 2018 zijn er met behulp van subsidies van ZonMw steeds meer MDT-projecten te lande gestart. In de gemeente Waadhoeke zijn er 2 varianten: MDT 'Zoek het Uit!' (intensief) en MDT Divers ('light' versie). Tot en met 2022 droeg de gemeente Waadhoeke financieel bij in natura (inzet fte's). Sinds 2023 vraagt het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), waar MDT onder valt, om 25 procent cofinanciering vanuit deelnemende gemeenten. De subsidieregeling(en) van het Rijk om MDT-projecten te ontplooiën, zijn dus niet volledig dekkend meer. Met deze vereiste cofinanciering wil het Rijk uiteindelijk toewerken naar een duurzaam financieringsmodel voor MDT.

Met het oog op de vereiste cofinanciering vanuit het Rijk heeft het college in mei 2023 een subsidie van € 30.000 voor de jaren 2023-2025 verleend voor de uitvoering en voortzetting van MDT-projecten in de gemeente Waadhoeke. De ondersteuning uit NPO-middelen voor MDT is inderdaad tijdelijk; tot en met 2025 kan deze gebruikt worden. Daarna is het de vraag of we MDT willen continueren in de gemeente Waadhoeke en zo ja, hoe we MDT duurzaam gaan inbedden. Indien dit besluit van het kabinet om MDT definitief te schrappen, legt dat een extra (financiële) druk op MDT-gemeenten om de afweging te maken wel of niet door te gaan met Maatschappelijke Diensttijd.

CDA - Vraag 30

Bladzijde 31 Minder schooluitval - Wanneer verwacht u de uitkomsten van de evaluatie van de pilot?

Antwoord:

Momenteel wordt er gewerkt aan de evaluatie van de Pilot Gebiedsteam op School. De planning om dit aan de raad voor te leggen is Q4 2024.

CDA - Vraag 31

Bladzijde 35 - Klinkend erfgoed - Wanneer krijgen we dit in 2025 te horen, heeft u een richtdatum wanneer het gerealiseerd kan worden?

Antwoord:

Wij verwachten in november 2024 een voorstel aan de raad voor te leggen.

CDA - Vraag 32

Wat zit er nog in het budget van "muziek onderwijs", waar kunnen we deze "reserve" vinden in de PB25?

Antwoord:

Het budget voor muziekonderwijs is toebedeeld aan Seewyn. Er is geen reserve muziekonderwijs. Er is nog een klein vrij budget van 6000 euro binnen de cultuurbudgetten, welke is inbegrepen in programma 6.

CDA - Vraag 33

Bladzijde 50 - Is er een analyse gemaakt waarom onze werkloze jongeren 100% hoger ligt dan landelijk?

Antwoord:

Deze specifieke beleidsindicator is niet geanalyseerd. Wij monitoren via de Benchmark van Divosa met name de ontwikkelingen met betrekking tot bijstandsgerechtigden. De instroom van 18-27-jarigen in de bijstand in Waadhoeke was met 29,7% (percentage van de instroom van alle leeftijdsklassen) gemiddeld in de afgelopen 12 maanden iets lager dan in Fryslân en ook iets lager dan bij alle benchmarkorganisaties in ons land. Gemiddeld in 2023 was dit in Waadhoeke nog 32,5%. Tot 2023 werd de instroom naar leeftijdsklasse nog niet gemeten in de Benchmark.

CDA - Vraag 34

Is er een analyse gemaakt waarom onze lopende re-integratie voorzieningen bijna 50% hoger ligt dan landelijk?

Antwoord:

Dit is een gevolg van de aanpak bij De Dienst NWF, gericht op een sluitende aanpak: alle inwoners die een uitkering ontvangen hebben de verplichting te werken aan terugkeer naar de arbeidsmarkt. De Dienst NWF en ketenpartners ondersteunen daarbij door middel van re-integratievoorzieningen.

CDA - Vraag 35

Bladzijde 56 - Is er een tabel/overzicht om hoeveel woningen het gaat die een energielabel D of hoger hebben, kunnen wij deze ontvangen op kernniveau?

Antwoord:

Er zijn in totaal 5.241 woningen in de gemeente Waadhoeke die we aan gaan schrijven. Binnen deze groep hebben zo'n 2.000 woningen een energielabel DEFG en bij ca. 3.000 is geen label beschikbaar, maar deze schrijven we aan op basis van WOZ-waarden lager dan het gemeentelijke gemiddelde. Deze lijsten bevatten privacy gevoelige informatie die wij niet buiten het interne systeem mogen delen.

CDA - Vraag 36

Wanneer start het bronnenonderzoek voor de warmte transitie en wanneer is deze afgerond?

Antwoord:

Het bronnenonderzoek welke als onderlegger dient voor de Transitie Visie Warmte/ Warmte Programma Waadhoeke start dit jaar en wordt in Q1 2025 afgerond.

CDA - Vraag 37

Bladzijde 57 - Bij de verbouw van het kunstgrasveld naar hybride op Sportpark Schatzenburg zijn er bomen gekapt en moeten worden geherplant (brief provincie), wanneer gaat dit plaatsvinden en is er in deze begroting meegehouden? Zo ja waar in de PB25?

Antwoord:

De herplant vindt in overleg met de provincie komend plantseizoen plaats (2024) en wordt gedekt uit het beschikbare budget 2024 Openbaar Groen.

CDA - Vraag 38

IS er een overzicht van kerken die worden benaderd voor vervanging van verlichting? Gaat deze samen lopen met de kerkenvisie?

Antwoord:

De inventarisatie loopt op dit moment. Er is een eerste proef gedaan in oktober met de Van Harenkerk in St.-Annaparochie. Er is niet direct een relatie met de Kerkenvisie.

CDA - Vraag 39

Bladzijde 58 - Hebben er al gesprekken met lichtbrondeigenaren plaatsgevonden? Welke opbrengst heeft dit gehad? (uitvoeringsplan Donkerte is al enige tijd vastgesteld)

Antwoord:

Daar waar dit nu in het verkennende stadium speelt (bv. St.-Annaparochie en Franeker) zijn gesprekken gaande.

CDA - Vraag 40

Waaruit blijkt dat we zelf het goede voorbeeld willen geven/zijn? Welke acties zijn gepland (reeds ondernomen) om het gemeentelijk licht sober te maken (*Zie voor de context ook vraag 39*)

Antwoord:

Bij alle nieuwe projecten waar licht speelt wordt dit aspect meegenomen. Verder blijkt dit bv. uit de systematische vervanging door led-verlichting van onze openbare verlichting. Ook in het project verlichting centrum Franeker is dit het uitgangspunt.

CDA - Vraag 41

Bladzijde 62 Deze vraag betreft programma 9 - Zowel de baten als lasten van dit programma worden minder ruim begroot? Kunt u dit meer duiden? Hoe is de daling van de baten en lasten ontstaan?

Antwoord:

Dit houdt verband met diverse incidentele baten en lasten voor Stads- en Dorpsvernieuwingsprojecten, specifieke uitkeringen op gebied van duurzaamheid en grondexploitatie in 2023 en 2024.

CDA - Vraag 42

Bladzijde 77 - In de tekst lezen we dat de AR in 2025 afgerond 16,7 mio bedraagt, maar in de tabel geeft de AR een bedrag van 16,5 aan. Zit er zo'n grote afwijking in de afronding? Of ligt er al een "reservering" op de AR in 2025? Welke is nu juist en waar is het verschil ontstaan?

Antwoord:

In de tekst hebben we het over de stand van de algemene reserve per 1-1-2025. De tabel geeft een weergave aan het einde van het jaar 2025.

Zoals uit de tabel op pagina 139 blijkt wordt er een beroep van afgerond € 145.000 gedaan op de algemene reserve om het verschil (lees tekort) tussen de incidentele budgetaanvragen en de incidentele begrotingsruimte op te vangen.

CDA - Vraag 43

Bladzijde 81 - U geeft aan een negatief resultaat van 570.000 te verwachten? Is dit inclusief of exclusief de toezegging/aanpassing van de wethouder over meer groenranden?

Antwoord:

Dit ongunstige scenario is berekend in het kader van het weerstandsvermogen. Er is nog geen rekening gehouden met het amendement. Dat wordt bij de actualisering grondexploitaties eind 2024 verwerkt.

CDA - Vraag 44

Bladzijde 88 - Overall lopen de kosten voor de jeugd op, is dit beeld in Waadhoeke ook het geval? Waarom heeft dit, samen met de brief van JHF, geen effect op het risico?

Antwoord:

Het beeld van de gemeente Waadhoeke is niet substantieel anders dan het Friese/landelijke beeld. Bij het opmaken van de begroting worden de meest recente gevalideerde cijfers verwerkt. In de voorliggende begroting zijn dat de cijfers zoals die door de Dienst NWF in hun begroting voor de gemeente Waadhoeke zijn opgenomen. Doordat daarmee de grondslag van 2024 naar 2025 is aangepast is de omvang van het risico (van € 5.100.000 begroting 2024 naar € 5.600.000 begroting 2025) wel toegenomen met bijna 10% maar de risico-inschatting (50%) niet. Inmiddels de ambtelijke inputlijsten van de Dienst ontvangen die een gewijzigd beeld geven. Inmiddels bent u via een raadsmemo hierover geïnformeerd.

CDA - Vraag 45

Bladzijde 83 - Er worden redenen aangegeven over mogelijke misschattingen in de beheerplannen, oa stijging grondstofprijzen, toch een klein risico terwijl u afsluit met de tendens lijkt zicht nog steeds door te zetten. Waardoor beoordeelt u dit als een klein risico?

Antwoord:

Tijdens de recente actualisatie zijn de beheerplannen op het meest recente loon- en prijspeil doorgerekend. Ook zal de financiële paragraaf minimaal om de twee jaar worden geüpdatet.

CDA - Vraag 46

Bladzijde 89 - Bij de vervuilde bodemlocaties staat niet alle locaties in beeld zijn? Was de oude smidse 1 van die locaties? Hoeveel % denkt u wel inzichtelijk te hebben?

Antwoord:

Eerder heeft er een verkennend onderzoek plaatsgevonden waarmee plaatselijk de verontreinigingssituatie globaal in beeld is gebracht voor het volledige gebied van de voormalige scheepswerf, waar de voormalige Smidse ook onderdeel van uitmaakt. Vanwege de voorgenomen recente herontwikkeling van deze specifieke deellocatie is ter plaatse van de voormalige Smidse in 2024 een nieuw bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd, waarmee een actueel en representatief beeld is verkregen van de verontreinigingssituatie ter plaatse in relatie tot de voorgenomen plannen.

Het percentage van het aantal verontreinigde locaties binnen het volledige gemeentelijke grondgebied is op voorhand niet eenduidig aan te geven. Een volledig gemeente dekkend beeld kan namelijk alleen worden bepaald met feitelijk bodemonderzoek op alle terreinen/locaties, wat op voorhand niet effectief wordt geacht. In het verleden heeft de provincie Fryslân als toenmalig bevoegd gezag Wet Bodembescherming wel een bodemrisico-inventarisatie uitgevoerd in relatie tot voormalige bedrijfsactiviteiten. Dat geeft echter nog geen beeld van de feitelijk aanwezige bodemkwaliteit en eventueel aanwezige verontreinigingen. Op dit moment wordt er bij actuele (her)ontwikkelingen en nieuwe (bouw)plannen op de betreffende locatie een bodemonderzoek uitgevoerd, conform de huidige wetgeving. Soms worden daarbij toevallig ook nieuwe, nog niet bekende, gevallen van bodemverontreiniging aangetroffen en soms moet de eerdere beeldvorming daarover weer worden bijgesteld. Bovendien zijn de afgelopen jaren onderzoeksprotocollen en -analyses aangepast, met bijbehorende beperkingen ten aanzien van de gebruiks-/actualiteitswaarde van beschikbare onderzoeksgegevens.

CDA - Vraag 47

Bladzijde 106 - Wanneer komt het nieuwe WRP in de raad ter besluitvorming?

Antwoord:

Planning is z.s.m. na vaststelling van de omgevingsvisie. Verwachting op dit moment is dat dit dan april/mei 2025 zal worden.

CDA - Vraag 48

Bladzijde 118 - Welke verbonden partijen/GR-en hebben de "brandbrief" vanuit de VFG ontvangen en hoe was deze reactie?

Antwoord:

Uit de vergaderstukken van het VFG is op te maken dat de brieven verstuurd zijn naar Veiligheidsregio Fryslân, Marrekrite, FUMO, Sociaal Domein Fryslân, Hûs en Hiem, GR Fryslân West, de Dienst SoZaWe NW Fryslân en Jobinder. Op deze brief is tot op heden alleen door de FUMO gereageerd. Uit de reactie van de FUMO is op te maken dat zij begrip hebben voor de situatie en graag meewerken.

CDA - Vraag 49

Bladzijde 124 Grondbeleid - Hierin spreekt u over een grondprijzen brief? Kan deze ook naar de raad gestuurd worden na vaststelling?

Antwoord:

Nee, in de programmabegroting wordt niet over een grondprijzen brief gesproken. Uitgangspunt is dat we bij nieuwe ontwikkelingen een taxatie uitvoeren en er bij de actualisering van de grondexploitaties wordt bekeken of de grondprijzen moeten en kunnen worden aangepast.

CDA - Vraag 50

Bladzijde 132 - Zit er in dit bedrag van € 510.000, naast de genoemde zaken, ook salarisaanpassingen?

Antwoord:

Nee, hier zitten geen salarisaanpassingen in.

CDA - Vraag 51

Bladzijde 135 Deze vraag betreft programma 9 - Hier wordt gesproken over een adviseur arbeidsmigranten. Waarom wordt deze hier expliciet vermeld? Valt deze niet onder de salarissen?

Antwoord:

Het betreft hier de functie van coördinator huisvesting arbeidsmigranten. Die functie is tot op heden ingevuld met incidentele middelen. In het kader van de besluitvorming over het nieuwe beleid huisvesting arbeidsmigranten heeft de raad aangegeven (februari 2024) om via de Kadernota een voorstel te doen om per 2025 structurele middelen in te zetten.

CDA - Vraag 52

Bladzijde 148 - Zou er in de toekomst ook in het overzicht een kolom bij kunnen met de %verhoging ten opzichte van het vorige jaar? (kan ook via de audit besproken worden)

Antwoord:

Conform vraag stellen we voor om dit bij de audit commissie te behandelen. Deze commissie is de aangewezen plek om de P&C documenten te evalueren en te bespreken.

CDA - Vraag 53

Deze vraag betreft het raadsvoorstel punt 2 inzake de brug Dyksterhuzen - Welke functie heeft deze brug? Is niet volledig zichtbaar en is de noodzaak voor vervanging wel aanwezig? Kunt u deze meer onderbouwen?

Antwoord:

Deze brug is eigendom van de gemeente en is in het beheerplan opgenomen en zal onderhouden moeten worden. Vanuit de inspecties is gebleken dat de brug onderhoud nodig heeft.

CDA - Vraag 54

Verlichting binnenstad - Wordt op pag 27 benoemd zonder bedragen, op pag 140 staat de investering en op pag 151 wordt 36K benoemd, hoe is de samenhang hier tussen?

Antwoord:

In de kadernota is voor 'Verlichting binnenstad' de volgende toelichting opgenomen:
In 2019 is er in het kader van binnenstadsmanagement een lichtvisie gemaakt voor het vervangen van armaturen en het sfeervoller verlichten van de binnenstad (kernwinkelgebied). Voor de uitvoering van de eerste fase is destijds € 400.000 beschikbaar gesteld. De eerste fase is nagenoeg afgerond. Voor de tweede fase (buiten kernwinkelgebied) wordt opnieuw een bedrag van € 400.000 aangevraagd voor de vervanging van armaturen en het sfeervol verlichten, zodat er een uniforme uitstraling komt in de binnenstad.

Het betreft een investeringskrediet van € 400.000. Dit leidt tot kapitaallasten (afschrijving en rente) ter grootte van € 36.000 per jaar.

CDA - Vraag 55

Bladzijde 35 - Vind er bij deze coördinator net als bij de inclusie coördinator (*Meertaligheid*) (pag 47) ook een monitoring op vooruitgang plaats? Zo ja kunt u een aantal voorbeelden hiervan benoemen?

Antwoord:

Er is regelmatig contact met de meertaligheidcoördinator over lopende ontwikkelingen en voortgang van de werkzaamheden. Een voorbeeld is de jaarlijkse voortgangsrapportage die we van de meertaligheidcoördinator ontvangen.

CDA - Vraag 56

Bladzijde 4 - Wat is de verwachte kostenontwikkeling van het afval en riool?

Antwoord:

De verwachting is ingevuld middels de begroting. In onderstaande tabel kan het effect van de kostenontwikkeling afgelezen worden door vergelijking met de programmabegroting 2024. Deze gegevens zijn terug te vinden in de paragraaf Lokale heffingen.

Bedragen x €1.000					
Kostendekkendheid	Riool- en waterzorg-heffing 2025	Afvalstoffen-heffing 2025		Riool- en waterzorg-heffing 2024	Afvalstoffen-heffing 2024
Lasten inclusief rente	5.479	5.227		5.177	4.930
Baten exclusief heffingen	-20	-525		-20	-322
Kwijtscheldingen	279	270		279	270
Netto lasten	5.738	4.972		5.436	4.878
Toe te rekenen kosten					
Overhead 12,51%*	718	622		700	664
BTW	875	839		828	832
Totale kosten	7.331	6.433		6.964	6.374
Opbrengst heffing	6.935	6.103		6.490	6.044
Dekkingspercentage	94,60%	94,87%		93,19%	94,82%

CDA - Vraag 57

Bladzijde 13 - Geen beleidsindicatoren, we zullen de verbeteringen van de dienstverlening moeten toch gemeten worden om te beoordelen of we de doelen hebben gehaald?

Antwoord:

Voor dienstverlening is de verplichte set beleidsindicatoren die voorgeschreven is vanuit het BBV, niet van toepassing.

Bladzijde 8: Op www.waarstaatjegemeente.nl zijn de uitkomsten van de indicatoren voor Waadhoeke te vinden en meten we regelmatig de kwaliteit van dienstverlening via een burgerpeiling. De statistieken voor Waadhoeke zijn ook te vergelijken met die van andere gemeenten. In aanvulling op de set verplichte indicatoren werken we dit jaar aan de ontwikkeling van eigen indicatoren aan de hand waarvan we de resultaten van ons beleid nog beter kunnen duiden.

We onderzoeken o.a. welke bestaande en nieuwe gegevens daarbij kunnen helpen. Inmiddels gebeurt dit al door het meten van de klanttevredenheid aan de balies in het gemeentehuis in Franeker en het serviceloket in St.-Annaparochie. We zijn in 2024 ook gestart met kwaliteitsmetingen van de telefoongesprekken van het team servicebalie en telefonie (0517-380380).

CDA - Vraag 58

Bladzijde 17 - Handhavend optreden volgens de beleidskaders. Welke beleidskaders worden hiermee bedoeld?

Antwoord:

In het VTH-beleidsplan 2023-2025 zijn de beleidskaders voor handhavend optreden vastgelegd. In het VTH-beleidsplan wordt verwezen naar de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Deze wordt nader uitgewerkt in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma VTH, waarover jaarlijks gerapporteerd wordt.

CDA - Vraag 59

Bladzijde 21 - Verbeteren verkeersveiligheid. Wegen die nog niet voldoen aan de ontwerpprincipes passen we aan conform ontwerpprincipes. We ontvangen graag een overzicht van de nog aan te passen wegen/ weggedeelten.

Antwoord:

Voor de uitvoering van deze ambities is de mobiliteitsvisie vastgesteld. Deze volgen wij. Daar waar wij werk met werk kunnen maken (bv. Harlingerstraat) wordt dit ook toegepast. Korte tijdshalve verwijzen wij naar de Mobiliteitsvisie. Hierin staat op pagina 69 aangegeven waar we wat gaan doen.

CDA - Vraag 60

Bladzijde 22 - Verbeteren verkeersveiligheid. Veel gebruikte fietsverbindingen worden opgewaardeerd voor meer doorstroming. We ontvangen graag een overzicht van de veelgebruikte fietsverbindingen die opgewaardeerd worden?

Antwoord:

Voor de snelfietsroute van Harlingen-Herbaijum-Franeker-Dronryp-Marsum-Leeuwarden hebben we gesprekken met de gemeenten Harlingen en Leeuwarden. Verder is het fietspad tussen Winsum-Hatsum momenteel in ontwikkeling en zijn er onderzoeken gaande voor het fietsnetwerk rondom Wier-Berltsum-Menaam. Ook voor de fietsoversteek nabij Nij Altoenae en tussen Dronyp en Menaam zijn we bezig met de eerste ontwerpen van die maatregelen. De eerste schetsen staan op papier. Hierna gaan we een raming enz. maken en indien alles binnen de criteria past uitvoeren.

CDA - Vraag 61

Bladzijde 41 - Pilot gratis sport en cultuur. Geen beleidsindicatoren op deze pilot. Kunt u aangeven hoe dit gemeten wordt en inzage krijgen in de voortgang?

Antwoord:

De voortgang van de Pilot Sport en Cultuur verloopt volgens de beoogde fasering (verwijzing naar bijlage 4 van het raadsvoorstel).

In het raadsvoorstel staat beschreven dat u tweemaal per jaar een terugkoppeling ontvangt over de voortgang (januari en september 2025).

SAM - Vraag 1

De indicator absoluut verzuim laat een stevige stijging zien. De landelijke trend is ook omhoog maar bij ons een verdubbeling. Kunt u ons vertellen wat er al bekend is over deze stijging wat betreft verklaring?

Antwoord:

De duiding van de cijfers vraagt een nader onderzoek. Wij zullen de raad daarover zo spoedig mogelijk nader informeren.

SAM - Vraag 2

Is er in het huis al meer informatie omtrent de mee doen pas van Arriva, op het gebied van kosten voor onze gemeente specifiek? Is er al eens een overweging gemaakt om dit wel of niet te doen? En wat waren daar de argumenten voor?

Antwoord:

Nee, dit is door het college nog niet overwogen.

SAM - Vraag 3

Bladzijde 126 Grondexploitatie

Uit het overzicht lezen we dat de huidige waarde van de grondexploitatie en het verwachte eindresultaat een groot negatief verschil laat zien.

- Betekent dat we deze bedragen gaan afboeken en hier zwaar verlies op lijden?
- Wanneer gaan we deze bedragen afboeken?
- Of is dit slechts een prognose?

Antwoord:

Voor deze twee verliesleidende complexen is een voorziening getroffen. Het treffen van een voorziening is juist voorgeschreven om te voorkomen dat er "onvoorzien" verlies gedekt moet worden. Met een voorziening wordt de boekwaarde verlaagd tot een zogenaamde balanswaarde.

Het tussentijds afboeken (af afwaarderen) van gronden is gebonden aan voorschriften zoals het Besluit Begroten en Verantwoorden en fiscale wetgeving. Daar is nu nog geen sprake van.

De grondexploitaties worden ieder najaar geactualiseerd ter voorbereiding op de jaarrekening. Afhankelijk van de uitkomst hiervan krijgt de raad eind 2024 een voorstel ter besluitvorming óf een memo ter informatie. De uitkomst van de actualisatie kan variëren van vrijval of verhogen voorziening, tussentijdse winstneming, afsluiten exploitatie en dergelijke. Nadat een exploitatie wordt afgesloten gaat deze "uit de boeken".

FNP - Vraag 1

In het raadsvoorstel worden in § 3.1 een 6-tal investeringskredieten voorgesteld. Vraag : Wat zijn de afwegingen geweest om deze 6 nu "in één" in dit begrotings-programma te lanceren en waarom niet in separate voorstellen zoals te doen gebruikelijk bij investeringen.

Antwoord:

In artikel 5 van de Financiële verordening is opgenomen:

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma, (eventueel per programma onderscheiden naar prioriteiten en overig).
2. De nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. ☐
4. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.

Het niet bij begroting autoriseren van investeringen zou uitzondering moeten zijn. Immers, bij separate voorstellen is er geen integrale afweging mogelijk tussen investeringen, projecten, uitzetting beheer, nieuw beleid en dergelijke.

Overigens hoeven de investeringen op grond van artikel 5, 2e lid, niet afzonderlijk in een raadsvoorstel bij de begroting te worden opgenomen, maar we willen elk misverstand hierover voorkomen.

FNP - Vraag 2

Kunt u aangeven bij de 6 genoemde investeringskredieten , per onderdeel gespecificeerd, wat voor dit geld gerealiseerd wordt. Bijvoorbeeld de € 414.422 voor de brug Dyksterhuizen 8. Daar moet een gespecificeerde begroting achter zitten waar uit blijkt wat er gerealiseerd gaat worden. En de € 400.000 voor "binnenstad verlichting" lijkt meer een raming.

Antwoord:

De genoemde investeringskredieten komen uit de vastgestelde beheerplannen; deze zijn bedoeld voor vervanging of reconstructie. De vermelde investeringskredieten zijn ramingen. In sommige gevallen is rekening worden gehouden met kostprijsverhogende btw, waardoor de bedragen exact gespecificeerd lijken.

In de kadernota is voor 'Verlichting binnenstad' de volgende toelichting opgenomen:

In 2019 is er in het kader van binnenstadsmanagement een lichtvisie gemaakt voor het vervangen van armaturen en het sfeervoller verlichten van de binnenstad (kernwinkelgebied).

Voor de uitvoering van de eerste fase is destijds € 400.000 beschikbaar gesteld. De eerste fase is nagenoeg afgerond. Voor de tweede fase (buiten kernwinkelgebied) wordt een opnieuw een bedrag van € 400.000 aangevraagd voor de vervanging van armaturen en het sfeervol verlichten, zodat er een uniforme uitstraling komt in de binnenstad.

Aanvullende vraag CDA

Staat er in de begroting 2025 een bedrag begroot voor 80jaar vrijheid.

Zo ja waar en hoe groot is dit?

Antwoord:

Nee, er staat voor 80 jaar vrijheid geen bedrag begroot in 2025. Op dit moment werkt er een projectgroep aan een voorstel hoe om te gaan met deze bijzondere herdenking. Er komt naar verwachting nog dit jaar een voorstel.